Ч. 207. Пятниця 30 (17) вересня 1910. Рік XX.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

РЕДАКЦИЯ і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 10.

ПИСЬМА приймають ся лиш франковані.

РУКОПИСИ звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенем оплати почт.

РЕКЛЯМАЦИЇ незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників пасаж Гавсмана 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року К 2·40
на чверть року К 1·20
місячно . . . К —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року К 5·40
на чверть р. К 2·70
місячно . . . К —·90
Поодиноке число 6 с.

Сойм краєвий.

I сесия IX періоду. 88 засїдане з дня 28 вересня.

Вчерашне засїдане сойму відкрив Є. Е. п. Маршалок краєвий о год. 11½, перед полуднем.

Перед приступленєм до дневного порядку відчитали секретарі внесені петициї, зголошені внесеня і інтерпеляциї.

З черги правительственний комісар пан радник Двора Стан. Ґродзіцкий відповів на ряд інтерпеляций, переважно руских в дрібнійших справах адміністрацийних.

З дневного порядку наступило мотивоване внесень зголошених на попередних засїданях.

Мотивували внесеня пп. Баталія о ухваленю проєкту закона о увільненю промислових заведень, спілок і акцийних товариств від додатків до податків.

Після проєкту нового закона мають бути увільнені від всяких додатків до податків, з виїмком державних також спілки з обмеженою порукою і промислові підприємства, засновані в часї 15 лїт від заведеня того закона. — Внесенє передав сойм промисловій комісиї.

П. Скварко мотивував відтак два внесеня, а то в справі заощадженя коштів процесових і в справі виданя новелї екзекуцийної що до інтабуляциї права заставу гіпотечного. — Оба ті внесеня передала палата комісиї правничій.

Пос. Тулїє домагав ся, аби Виділ краєвий розширив анкету, дотикаючу нужди населеня жидівского також на населенє християньске і аби предложив на найблизшій сесиї соймовій відповідні внесеня, бо нужда є не лише серед жидівского населеня, але також серед населеня польского і руского. — Внесенє відослано до комісиї адміністрацийної.

П. Скарбек мотивував внесенє, аби убогим недужим і їх товаришам признано 50 прц. зелїзничої знижки III кл. їзди, о скілько ті недужі будуть перевожені на кошт громади і викажуть ся цертифікатом або громади, з котрої їх відставляють, аби громади приналежности. — Відтак мотивував той посол друге внесенє в справі податковій.

Перше внесенє передав сойм зелїзничій комісиї, друге комісиї податковій.

П. Стила мотивував внесенє о охороні рільників перед визиском їх зі сторони фабрикантів штучних навозів. — Внесенє відослав сойм до комісиї господарства краєвого.

З черги вибрала палата до комісиї податкової пос. Старовейского.

Н. Ст. Баденї реферував з черги справоздане комісиї адміністрацийної о пильнім внесеню п. Ґурского в справі решт признаваних в Нїмеччинї з причини нещастних случаїв. Референт іменем комісиї поставив внесенє, жадаюче візваня правительства, аби безпроволочно розпочало переговори з правительством нїмецким, аби робітникам рільним і лїсним приналежним до Австриї, взглядно їх родичам, признане було право побору рент з титулу закона о обезпеченю від нещасливих случаїв без взгляду на місце замешканя їх в Австриї.

В голосованю внесенє комісиї адміністрацийної принято.

По ухваленю кількох дрібнїйших внесень, приступила палата до дискусиї над справозданем комісиї о внесеню посла Тим. Старуха в справі винагородженя громад за дїяльність порученого круга дїланя. Референт іменем комісиї домагав ся, аби правительство в як найкоротшім часї в дорозї конституцийній перевело закон, овначуючий точно межі поруче-

---

6)

З подорожи по Канадї.

(Зладив — К. Вербин).

(Дальше).

Підчас коли середину Нової Шкоциї вкривають величезні пралїси, в котрих жиють хиба лиш мисливі та рубачі, то на побережу полупанім бурями видко далеко більше житя. Тут між бурими скалами одно рибацке сїльце коло другого, звернене лиш до моря, з котрого жиє, а котре ще до недавна служило лиш за одиноку дорогу, яка сполучала сї сторони з ширшим сьвітом. Нинї їде вже туди зелїзниця, крутить ся і вє ся, як цїле то побереже і дає подорожному можність дістати ся до тих сіл, що належали ще до недавна до сьвіта забитого дошками. Нинї мене ще більше туди потягало, бо пізнавши шкотскі оселї, хотів я побачити найстаршу нїмецку на канадийскій земли оселю Лїненбурґ.

Море було нинї в добрім гуморі і нїби лиш на жарти повсувало свої безчисленні руки глубоко в край, на котрий сонце присьвітило. Вузкі, порослі травою горбики, мов би хотіли води напити ся, повисували ся в море, вузкі, а все-таки широкі на стілько, щоби на них могла помістити ся хатинка з садком коло неї. Часами на зелених узбічах пасла ся худібка, а якась корова як би для осьвіженя з раня купала ся формально, ставувши всіма чотирома ногами у воді. Тут і там ровширяла ся така морска охаба в більший залив; відтак і зелені горби ставали ширші а з них виринало якесь сїльце з високою церковною вежою. Горби тягнули ся досить далеко в глубину краю, ба й показали ся поля засїяні збіжем, коли кондуктор оповістив назву стациї Лїненбурґ.

Я вийшов з поїзду і повандрував до села. Тут не трудно було розпізнати ся. Тут видко було тоті самі ознаки корабельного і рибацкого ремесла що й по всіх шкотских селах почавши від Ярмита. В пристани стояли лодки, на довгих рештованях сушили рибу, на поли направляли сїти, а на малім корабельнім варстатї робили лодку. Але вся тота робота відбувала ся тут в инших рамцях як в шкотских селах. Тут виднїли ся не сїро-чорні хати на побережу, тут стояли доми, що були доказом чистоти, порядку і вигоди. Вікна чистенькі, що аж сьвітили ся, в дверох мосяжні клямки, на домах вирізувані на бальках прикраси, а при входових дверох з обох боків виднїли ся великі блїдорожеві мушлї. Попри то видко було в Лїненбурзї і шкотскі хати, але нїмецкі доми виглядали красші; особливо у вікнах красували ся цьвіти а в малих городцях перед домами видко було цьвіт коло цьвіту.

Крім домів ще й імена жителїв на вивісках вказували менї непохитно, що тут нїмецка оселя. Але крім тих імен нїмецкої мови вже тут не чути. Шкотский війт сказав менї, що в селї нїхто по нїмецки не говорить, о чім і я сам переконав ся. Коли я ходив по селу та заговорив до одного або другого Нїмця по нїмецки, він лиш усьміхнув ся, признав, що він Нїмець, але вже по нїмецки не говорить і не розуміє. Предки лїненбурґских Нїмців зайшли були сюди ще около 1750 р. з Ґановерщини та із Швайцариї а не знайшовши нїгде опори, не могли довго остати ся чужинцями і поробили ся Шкотами. Подібно стало ся з нїмецкою кольонією в Галїфаксі, котра там мала свою школу й церков. Нинї єсть там нова нїмецка кольонія, зложена з купців, котрі, як бодай доси, держать ся ще кріпко своєї народности, спроваджують собі книжки і ґазети з рідного краю і так держать ся свого. Замітне то, що тутешні Шкоти уважають Нїмців за Голяндців і за нарід, котрий ходить лиш в деревляних черевиках. Перші нїмецкі кольонїсти в Галїфаксі і Лїненбурзї носили дійстно сотками лїт деревляні черевики і від того то пішло, що в Канадї, й до нинї представляють собі Нїмця не инакше як лиш в деревляних черевиках.

Небавком повіз мене поїзд назад до столиці. Вже по кількох закрутах довкола бурих скал щез лїненбурґский залив з очий а з ним і вид нїмецкого села а шкотскі села і хати заповнили знов побереже. Ми в'їхали опісля поміж скали і таку дику лїсну глушу, що еї нїмецкі і шкотскі кольонїсти не могли й доси опанувати, а коли поїзд опісля виїхав знову з того лїса, показав ся по лївім боцї красний залив, котрим кінчить ся галїфакска пристань. За кілька хвиль станули ми знов в містї.

Хто хоче видіти, як можуть такі дві противности як море і суша погодити ся з собою,

ного круга діланя громад і установляючий винагороду громад за виповнюванє того порученого круга діланя.

Розвела ся над тим справозданєм дискусия, котрої не покінчено, бо п. Маршалок закрив засіданє о год. 2 пополудни, назначуючи слідуюче на суботу о год. 11 рано.

Вісти політичні.

Гаккі паша у Відни.

Турецкий великий везир Гаккі-паша в своїй подорожи по Европі поступив дня 26 с. м. і до Відня. Подорож свою розпочав був від Мариенбаду, де в розмові з ґр. Еренталем міг сконстатувати цілковиту згідність інтересів Австро-Угорщини і Туреччини. Але наслідок тої розмови був дуже прикрий. У Франциї бо, куди з черги вибрав ся, обсипано его проявами злого настрою, напімненями і перестерогами. В ході переговорів о позичку появили ся немов би умисно уложені поголоски о наближеню Туреччини до тридержавного союза і остаточно Гаккі-паша мусів зречи ся надії затягненя позички у Франциї з причини условий, які єму там поставлено.

Здавалось би, що Франция повинна бути вдоволена з заходів Туреччини до відродження і що ті заходи підопре, до чого іменно та позичка давала нагоду. Однако стало ся инакше. Уважаючи турецке правительство марнотратним, Франция про око згодила ся на позичку, однако поставила услівя, які глубоко діймили народну гордість Туреччини. В Туреччині панує тепер велике обуренє з причини, що в заміну за позиченє кількох міліонів фунтів Франция хотіла розтягнути контролю над фінансами турецкої держави. В Туреччині розуміють дуже добре, що коли Франция так поступає, то діє ся то з огляду на Росию, котра не радо дивить ся на відроджуючу ся Туреччину.

В невеселім отже настрою прибув Гаккі-паша до Відня, але там приємнійше певно поділала на него та щирість, з якою там стрітив ся. Ті свої милі враженя висловив Гаккі-паша в розмові з одним кореспондентом віденьским, котрий ту розмову оповістив в часописи. Гаккі-паша в часї свого побуту у Відни мав довшу конференцию з ґр. Еренталем.

Новинки.

Львів, дня 29-го вересня 1910.

— **Іменованя.** П. Управитель Міністерства рільництва іменував інспектора ветеринарийного, Теоф. Гальского, краєвим референтом ветеринарийним при краєв. правительстві в Чернівцях.

— **Льокальна зелізниця Львів-Стоянів.** Міністерство внутрішних справ уділило в порозуміню з Міністерствами зелізниць і скарбу галицкому краєвому Видїлови яко концесіонареви льокальної зелїзниці зі Львова-Підзамче через Камінку стр. до Стоянова дозвіл на утворенє акцийного товариства під фірмою „Льокальна зелїзниця Львів-Стоянів“ з осідком у Львові і затвердило статути сего товариства.

— **Дальші вісти про гостину Є. Е. Митрополита ґр. Шептицкого в Америці.** Заходами угорских Русинів в місцевости Вайтінґ (Withing Ind.) в Америці прибув там ВПр. Митрополит Андрей, вертаючи з евхаристичного конгресу з єпископом Сотером Ортиньским. В неділю дня 18 с.м. відправили оба церковні достойники торжественну Службу Божу при співслуженю чотирох римо-католицких епископів. Пополудни відбуло ся торжественне посьвяченє кладовища, підчас котрого еп. Ортиньский виголосив проповідь. В поході на кладовище брало участь понад трицять братств. — По причині зміни пляну відїзду Митроп. Шептицкого з Канади посьвяченє угольного каменя під семинарию і під „Сирітский Дім“ в Вірджінії відбуде ся перед посьвяченєм катедри 28 с. м. — Посьвяченє руской катедральної церкви, котрого довершить митр. Шептицкий при співучасти епис. Ортиньского та кількох римо-католицких архиепископів і епископів, відбуде ся 2 жовтня с. р.

— **Огні.** За жовківскою рогачкою на бічнім шляху зелїзничім вибух ві второк по полудни огонь. Займила ся цистерна з кипячкою нафтовою здаєсь в наслідок неосторожности котрогось з робітників, котрий курив папіроса. На місци явила ся сторожа пожарна, але старала ся лиш недопустити до того, щоби другі цистерни з кипячкою заняли ся, бо горіючу годі вже було угасити. — На обшарі двірскім в Павелчи під Станиславовом згоріли мин. суботи всї будинки фільварчні разом з запасами збіжа, а шкода виносить звиш 70.000 кор. Огонь, здаєсь, був підложений.

— **Загадочне щезненє листу грошевого.** У відділі, де розділюють листи на почті у Львові, щез десь оногди з бюрка официяла п. Б. рекомандований і асекурований лист, в котрім після того, як зізнає надавець, було 6000 К готівкою і 30.000 цінними паперами. Официял Б. побачивши брак листу, заалярмував зараз присутних в сали листоносів, замкнено двері і всїх зревідовано, листу однак не знайдено. Вчера переслухувано всїх листоносів, що були при картованю листів, але лист і доси не знайшов ся. Почта не потерпить великої шкоди, бо заплатить лиш 50 К як за звичайний рекомандований лист, але само щезненє такого листу наробило богато шуму на почті і сталось предметом строгих доходжень.

— **Що се може бути за з'явище?** Російскі ґазети подають таку звістку: Крестянін (по нашому значить се „селянин“) і з слободи Любівка харківскої ґубернії подав просьбу до ґубернатора; щоби той вислав комісию для розслїдженя якогось неімовірного з'явища в его хаті. Селянин той каже, що піч і комин без причини валять ся, двері в одній хвили підносять із завісів і щезають, шиби в хаті і будинках на дворі хтось вибиває, в комнатах являє ся огонь, річи підносять ся а декотрі щезають і нищать ся. З'явище то відбуває ся в день при сьвідках, а очевидці: священик, становий пристав, ветеринар і учитель можуть то потвердити. — На се з'явище, здаєсь, найпростійше поясненє: ачіщонная водочка, від котрої і крестянїну і очевидцям все в очах крутить ся і перевертає ся, а що деякі річи щезають, се прецї в Росиї річ звичайна і не вимагає поясненя.

— **Вісти з „Просьвіти“.** В місяци липни с. р. відбув Головний Видїл Тов. „Просьвіта“ три засїданя. В другій половині місяця липня і в серпни засїданя не відбували ся з огляду на час ферий. Справи, які в тім часї напливали до Товариства, полагоджувала канцелярия в порозуміню з президиєю Товариства, так що в дійстности застою в діяльности не було ніякого. Лише ті справи, які конечно вимагали рішеня Головного Видїлу, відложено до полагодженя на вересень. Видїл приняв до відома рахунки приходів і видатків куратора Заведения в Милованю о. М. Бачиньского, після яких приходу було 5.971 К 78 с., а видатків 8.179 К 86 с. На покритє бракуючої суми 2.198 К 18 с., як також на біжучі видатки комісиї економічної ухвалено затягнути хвилеву позичку 5.000 К. Пляни реконструкциї дому в Милованю порішено передати до затвердженя

нехай поїде на Кап Бретон. Море уміло тут позискати собі землю, бо як цілий Кап Бретон то один остров, так знов і майже кождий кусник его землї творить в нім знов окремий островець про себе, так попрорізувало і повидовбувало море землю. Але й земля уміла тут позискати море, бо в тисяч місцях обхопила его в свої рамці так, що оно стратило свою бурливу і неспокійну силу. Правда, що то ще море, що его филї переповнені солию, що в тій воді повно риб і що понад синьою площею літають безнастанно меви та скиглять. Але тота зелена горбовата земля поділила его на тисячі частий, з котрих лиш кілька так широкі, що нагадують море а прочі по найбільшій части лиш так широкі як яка річка, що пливе долиною.

Отже я поїхав малим пароплавом на сей остров а коли в'їхав на одну з тих доріжок в его середині, то не забуду ніколи тої дивної краси сеї дороги. Насамперед їхали ми океаном і уйшли якось щасливо бурі та аж зрадїли, коли в'їхали в якісь ворота, котрі творили з одного боку скали а з другого невеличкий горб напроти неї. Тепер слідувала їзда, яка дасть ся порівнати хиба лиш з їздою на якімсь малім швайцарскім озері. Ми їхали від одного берега до другого, причалюючи що хвиля до якогось сільця, що біліло ся ген між скалами. Дорога наша ставала щораз вузша так, що здавало ся вже, що наше маленьке судно таки вже не влізе ся. Нараз земля розступила ся і наше судно виплило на велике сине озеро і зачало знов колисати ся як на мори.

Чи випливаємо на широке море? — Капітан засьміяв ся на таке питанє і показав на смугу землї по противнім боці а керманич навернув кораблем на ліво, де знов показали ся скалисті ворота. Тут то показала ся весела мішанина суші, води і островів, в глубині котрої видніло ся сільце, що було остаточною цілию нашої подорожи.

Вода, на котру ми виплили, була то одна з тих, що називають ся по французски Bras d'or („золоті рамена“) і розділяють остров на дві части а сільце, до котрого ми причалили і там повисідали, називало ся Баддек. Була то одна з тих кількох канадийских місцевостий, котрі вже й в літературі стали звістні. Американець Вернер написав під заголовком Baddeck веселий опис подорожі, а люди начитавшись красних річий про се село, спішили слідуючого літа цілими громадами оглядати его. Але як то звичайно буває, люди не мали очий поета і виділи зовсім инше Баддек як то, про котре начитали ся. Сільскі недостачі, з котрих поет в своїй книжцї сьміяв ся а они з ним, показали ся в дійстности і на місци зовсім не такі веселі; злий харч та злий нічліг нікому не байдужний. Шкоти не мали на стілько розуму, щоби в тім місци, звідки найкрасший вид на цілий остров і на море, виставити чим скорше готель; они лиш чим скорше піднесли ціну всего так як в Новім Йорці. Гості як борзо появили ся так і борзо пощезали а в сільци остались лиш новойоркскі цїпи. На вижинах над морем знаходять ся тут також літні двірки деяких Американцїв і Канадийців, але їх тут мало.

Сам північно східний конець острова Кап Бретон прибирає нараз зовсім инший вигляд. Тут піднимають ся комини один коло другого аж до неба, дим закриває овид, серед темної ночи жарить ся вуглє. То найважнійші канадийскі копальні вугля. Обчислено, що тут під землею на просторі триста квадратових миль знаходить ся що найменше яких десять білїонів тон вугля. В копальнях тих працює від 1905 року 11.000 людий, котрі викопали доси кругло чотири міліони тон мягкого вугля. Тут знаходять ся дальше гути, котрі з руди, яку добувають в Новофундляндиї, виробляють бесемерску і иншу сталь, з котрої знов роблять головно зелїзничі шини. Єсть то заразом найкрасший і найпоганійших округ промисловий, який знаю. Найкрасший, бо природа ледви чи де на красшім місци могла примістити свої скарби, а найпоганійший, бо ледви чи де люди так зруйнували лїси та понищили поля як тут, дороги тут повні болота а доми гірників страшенно погані і повні бруду та нехарности. Але бо й що за люди працюють в сих копальнях! Збиранина з цілого сьвіта: Хорвати, Словаки, люди з Балкану і полудневої Італії, котрих всілякі аґенти сюди постягали а котрі тут по словам біблії стали справді вівцями без пастиря.

(Дальше буде).

Головному Виділови, а па разі вислано пп. дра Коцюбу, інж. Ю. Мудрака, о. С. Онишкевича, п. Лушпіньского і п. Йосифа Делькевича до Милованя, щоби основно розглядїли ситуацийні пляни дому. Рішено чим скорше приступити до друку звіту з діяльности Товариства за роки 1908 і 1909, якого зміст має бути такий. II. Комісия просьвітно-орґанїзацийна, а) Члени, б) Філії і читальні, в) таблиця статистична. III. Комісия видавнича. IV. Комісия для неграмотних. V. Комісия артистична. VI. Комісия економічна. VII. Бібліотека і музей. VIII. Звіт з руху книжок. IX. Звіт касовий. X. Фонди. Звіт сей з огляду на великі кошти друку ухвалено видати яко членьску книжку за два місяці і розіслати всім членам, читальням і Філїям. До читальні „Просьвіти" в Никловичах рішено вислати яко делєґата з викладом при помочи сьвітляних образів п. А. Гапяка. На посьвячене прапора Січи в Чернівцях ухвалено вислати привітне письмо і 10 кор. До читальні „Просьвіти" в Мальчицях вислано п. др. І. Брика.

Целярії Тов. „Просьвіта" 1388 посилок, дотикаючих 1752 справ. Листових посилок було 1010, переказових 237, чекових 141. З того відослано на засїданє Головного Виділу або полагоджено президияльно 23 справи, на комісию просьвітно-орґанїзацийну 162, на комісию видавничу і до редакциї 118, на комісию економічну і відділови економічному 131, прочих 979 посилок полагодила канцелярия. З того числа 137 дотичило членів і членьских вкладок, 476 закупна книжок і друків на загальну суму 1610 К 3 с.

— До всего жіноцтва сокальского округа! Давно вже дається у нас відчувати брак жіночого товариства, котре могло би згуртувати у себе усе патриотичне жіноцтво сокальского повіта та заставити єго до спільної громадяньскої роботи. Длятого підписаний комітет шле отсим горячий зазив до всїх Вп. Пань сокальского повіта, аби зволили ласкаво прибути на спільну довірочну нараду, яка відбуде ся дня 29. вересня с. р. о 3 год. по полудни в льокали „Рускої Бесїди" в Сокали в справі заснованя „Жіночої Громади". *О. Лінинська, Л. Несторовичева, А. Кордубова.*

— І бразилїйскі Русини орґанїзують ся. Виходячий в Куритибі „Прапор" доносить: Дня 31 липня і 1 серпня відбув ся в Куритибі народний зїзд. По богослуженю, відправленім о. Р. Кининцким за упокій душ померших руских переселенців, отворив наради п. Ів. Кутний, голова центр. „Друкарняного Комітету". Головою зїзду вибрано п. Кл. Ґутковского, заст. голови о. Р. Криницкого. З дневної черги відпоручники кольоний складали звіти. Найбільше жалували ся відпоручники на недостаток сьвящеників, на надужитя почти та взагалі на брак орґанїзациї. В тім дусї ухвалено відтак резолюциї а між ними такі: 1) Позаяк чин оо. Василиян не в силї прислати до Бразилїї потрібної скількости сьвящеників, ухвалено вислати від зїзду письма до всїх трох епископів в Галичинї з просьбою о як найскорше прислане до Бразилїї сьвітских сьвящеників. 2) Старати ся о свого епископа, або бодай апостольского делєґата. Потім п. Ґутковский виголосив реферат в справі переведеня орґанїзациї і подав такий начерк: Представителем і найвисшою властию цїлого українського народу замешкалого в Бразилїї єсть „Українська Народна Рада" з місцем перебуваня в Прудентополїс, котрій підлягають всї українскі товариства та кооперациї в Бразилїї. В склад „Укр. Нар. Ради" входить голова, заступник голови, двох секретарів, 2 касиєрів, 2 мужів довіря, контрольна комісия з 2 осіб і голова „Ради Шкільної" та краєвий інспектор шкільний. Цїлу Парану ділить ся на 10 секций, а кожда секция вибирає собі свого депутованого, а тих десять депутованих належать рівнож до „Народної Ради", та через них рядить „Нар. Рада" тими десятьома секциями. Ті депутовані мають складати письменні звіти що 3 місяцї зі стану своєї секциї, а раз в рік мають приїхати на спільну нараду до Прудентополїс, котрий стає від тепер столицею Бразилїйскої України. Подїл на секциї єсть такий: 1) секция Прудентополїс, 2) Куритиба, 3) Ріо Кляро, 4) Антоніо Олінто, 5) Ітайополїс, 6) Жанґада, 7) Іваї, 8) Ітапара, 9) Вера Ґварані, 10) Нова Ґалїция. Кождий депутований має подїлити відтак свою секцию на реони (громади) та предложити до затвердженя „Народ. Раді". По переведеній дискусиї, приняв зїзд цїлий сей проєкт орґанїзациї, а також проєкт п. К. Ґутковского орґанїзованя молодїжи в ґімнастичні товариства під назвою „Запороже".

Другого дня нарад о. Рафаїл Криницкий виголосив реферат в справі шкільництва і поставив резолюциї, щоби утворити „Українську Раду Шкільну в Бразилїї" з місцем осїдку в Прудентополїс і 2) щоби утворити „Український шкільний союз в Бразилїї", який має збирати фонди на школи. По ухваленю сих і инших в тім дусї резолюций п. Каровець пояснив, що кліка людий з п. Коцюмбасом загарбала неправно першу друкарню і видає „Зорю". Відтак наступили звіти зі стану нової т. зв. „Народної друкарнї", редактора „Прапора", секретаря і касиєра „Нар. Друкарнї", який виказав 2.232 мільрейсів недобору. Вкінци при точції внесень та запитів ухвалено: зложити подяку нашому Цїсареви за дотеперішну опіку над еміґрантами на руки австр. консуля, як і рівнож і єго особі; — зложити подяку ґубернаторови за дотеперішну опіку та просити о дальшу; — при нагоді теперішного спису людности перевести на власну руку докладний спис всїх Русинів; в тій цїли видрукувати відповідні аркуші та розіслати до виповненя по кольоніях; — всякими силами старати ся вже від тепер, щоби при слїдуючих виборах до станового конґресу, які мають ся відбути за два роки, Русини могли вибрати бодай одного свого депутованого; — побудувати „Народний дім" в Куритибі та завязати в тій цїли комітет до збираня потрібних фондів; 2) запротестувати проти підшиваня ся „Зорі" під назву „народна" і поінформувати в „Прапорі" всїх кольоністів та братів в старім краю про цїлу історию перших черенок та часописи „Зоря" а при тім і про діяльність людий колонеї і т. д. Зїзд закінчив промовою п. Ґутковский, а всї присутні відспівали гимн „Ще не вмерла Україна".

— Довговічна родина. У Відни померла сими днями Катерина Люстіґ, проживши 112 літ. Була донькою бідного купця на Угорщинї і в 1806 р. вийшла замуж за кравця в Тапі, з котрим прожила 75 літ. Чоловік єї помер в 105 р. житя. Люстіґова мала 10 дітий, з котрих жиє ще четверо. Найстарша донька, уроджена в 1822 р., жиє в Будапешті, син, уроджений в 1830 р., був шевцем, а другий син, уроджений в 1832 р., комнатним малярем. В 1907 р. Катерина Люстіґова переселила ся до Відня і мешкала тут до послїдного часу у наймолодшого сина, торговельного аґента. Була веселої вдачі, вставала рано, визначала ся добрим апетитом і при обідї пила все склянку пива. До послїдного часу шила без очиць. Довговічність є дїдичною прикметою в єї родинї. Бабка єї по матери жила 113 лїт, мати єї батька 110 лїт; один єї брат жив 91 лїт а сестра 90.

Господарство, промисл і торговля

— Розписанє оферти. Дирекция зелїзниць державних у Львові розписала лїцитацию на доставу ріжничних материялів до освітленя і чищеня (з виїмкою нафти і олїю) виробів шмуклїрских і ткацких, шнурових, з кавчуку, шкіри, виробів скляних, щіткарских, декстрини, спірітусу, олію льняного, покосту і сіккативи і меблїв.

Близші условя і формулярі оферт можна дістати в бюрі 4 і 5 Дирекциї від 1-го до 24-го жовтня с. р. Оферти можна вносити до 25 жовтня с. р. 12 година в полудне.

Телеґрами.

Відень 29 вересня. W. Ztg. оголосила відручне письмо цїсарске до ґр. Еренталя, бар. Бінерта і ґр. Куен-Гедерварія в справі скликаня спільних делєґаций на день 12-го жовтня с. р.

Заттель Найдорф (на Угорщинї) 29 жовтня. Помер тут один моряк на холеру.

Домодоссоля 29 вересня. Похорон Чавеца (Chavez) відбуде ся коштом громади. Тїло буде перевезене до Парижа.

Берлин 29 вересня. О півночи заведено в Моабіті повний спокій. Вчерашного вечера привезено до моабітского шпиталю 20 раненых. Вість о смерти поліциянта і робітника не потверджує ся. Стан здоровля того поліциянта поправив ся а стан робітника не погіршив ся.

Севастополь 29 вересня. На широкім мори наїхали на себе контрторпедовцї „Живой" і „Саветний". „Живой" так ушкоджений, що не може дальше служби робити.

Петербург 29 вересня. „Реч" доносить, що касиєр „Відновленого Союза народу російского" втік з важними паперами.

Курс львівский.

Дня 28-го вересня 1910.	Платять К с	Жадають К с.
I. Акциї за штуку.		
Банку гіпот. гал. по 200 зр. . .	682·—	690·—
Банку гал. для торгов. по 200 зр.	455·—	462·—
Зелїз. Львів-Чернів.-Яси	552·—	557·—
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку	560·—	568·—
II. Листи заставні за 100 зр.		
Банку гіпот. 5 прц. преміов. . .	109·70	110.40
Банку гіпотечного $4^{1}/_{2}$ прц. . .	99·—	99·70
$4^{1}/_{2}$% листи заст. Банку краєв. .	99·50	100·20
4% листи застав. Банку краєв. .	94·30	95·—
Листи застав. Тов. кред. 4 прц. .	97·—	—·—
„ „ 4% льос в $41^{1}/_{2}$ літ.	96·—	—·—
„ „ 4% льос. в 56 літ.	92·80	93·50
III. Облїґи за 100 зр.		
Пропінацийні галицкі	97·80	98·50
Облїґи ком. Банку кр. 5% II. ем.	—·—	—·—
„ „ „ „ $4^{1}/_{2}$% . .	99·50	100·20
Зелїз. льокаль. „ 4% по 200 К.	92·80	93·50
Позичка краєв. з 1873 р. по 6%	—·—	—·—
„ „ 4% по 200 К .	89·80	90·50
„ м. Львова 4% по 200 К .	92·—	92·70
IV. Льоси.		
Міста Кракова	110·—	120·—
Австрийскі черв. хреста (Курс віденьский)	63·—	67·—
Угорскі черв. хреста	38·50	42·50
Італіянь. черв. хр. 25 фр.	—·—	—·—
Архік. Рудольфа 20 К.	72·—	78·—
Базиліка 10 К	28·60	32·60
Йошіф 4 К	8·25	9·50
Сербскі табакові 10 фр.	9·50	11·—
V. Монети.		
Дукат цїсарский	11·36	11·48
Рубель паперовий	2·53	2·54
100 марок нїмецких	117·40	117·80
Доляр американьский	4·80	5·—

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).